

ՕՐԱԳԻՐ ԶՄԻՌՆԵՒԱՅ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՄԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԻ ՏԱՐԻ

ԶՄԻՌՆԵՒԱ ՈՒՐԲԱԹ 11 ՄԱՅԻՍԻ 1851

ԹԻՒ 389

ԶՄԻՌՆԵՒԱ, 11 Մայիս:

Համաշխարհական արուեստից ընդհանուր հանգիստը, որ ամառյա ին ըստ նոր տոմարի՝ բացուեցաւ ի Նոտտոն, մեր դարուն յոյժ երեւելի և մեծագործ դէպքերէն մէկն է. որուն հետեւութիւնները անշուշտ խիստ օգտակար պիտի ըլլան մարդկային ընդհանուր ազգի: Քանզի երկրաբանական և փոքր քանակութեամբ համարէն ազգաց աշխատութեանց արդիւնքը ընդարձակ տեղ մը ամփոփելու գաղափարը, ուր իւրաքանչիւր ազգ իւր սեպհական յատկութիւնը և իւր մասնաւոր հանձնարը պիտի պահպանէ, այս գաղափարը կըսեմք, փոխադասական և մարդասիրական մեծ միտք մը կըստարուակէ: Ի մասին քաղաքականութեան, այս երեւելի դէպքը սահմանաւէ բարեյաջող ազդեցութիւն մը ընելու տէրութեանց մէջ եղած բարեկամական կապակցութեանցը փոքր մասը քաղաքական տնտեսութեան կողմանէ խիստ մեծ և կարեւոր խնդրոց լուծումը պիտի պատրաստէ: Ուստի համաշխարհական արուեստից հանդէսը ստուգիւ մեծ պատիւ կընէ բարձրագոյն լուծակցին Մեծին Բրիտանիոյ Թագուհւոյն պաշտպանութեամբ ու Նիգիլոյ ազգին գործակցութեամբ յաջողութեամբ յառաջ տարաւ:

Նոտտոնի ընդհանուր արուեստից ցոյցը հին պատերազմաց Թուականը գուցէ պիտի գոցէ, նոր և վեհանախան ասպարէզ մը բանալով աւելն ազգաց առջև, ուր փոխանակ տոկարի և աշխարհաւեր պատերազմաց, քաղաքակրթութեան

և յառաջողութեանց համար բարենախանձ ոգւով իրարու դէմ պիտի մաքառին, այնպիսի մաքառումն, որուն մէջ յաղթողները և յաղթեալներն ալ հաւասարապէս օգուտ պիտի քաղեն յաղթութենէն: Համաշխարհական ցոյցը իւրաքանչիւր երկրին կարօտութիւնները և արհեստական կարողութիւնը յայտնի պիտի ընէ. և զոնազան ժողովոցն փոխադարձ օգուտ երաշխաւորելով, անոնց միաւորութեան կապը պիտի ամրացնէ:

Համաշխարհական արուեստից հանդիսին համար շինուած հոյակապ և խիստ ընդարձակ պալատը՝ Վալթիլէն Վալթ անուանեցաւ. ըստորում անոր կամարաշէն առաստաղը գրեթէ բոլորն ալ ապակի է: Չորս հարիւր թոնակշիւ՝ այսինքն 7200 կենդինար ծանրութեամբ ապակի գործածուած է. որոնք ընդամենը գրեթէ 900.000 տոնաչափ մակերեսով ունին: Երեք հազար երեք հարիւր ձուլածոյ սիւներու վրայ կըկենայ առաստաղը: Եւս սիւները 14 ոտնաչափէն մինչև 20 ոտնաչափ բարձրութիւն ունին. այլև 2224 ձուլածոյ հաստարան կամարաց կան, և 1128 միջանկեալ նեցուկներ:

Վալթիլէն պալատը 1848 ոտնաչափ երկայնութիւն և 408 ոտնաչափ լայնութիւն ունի. բաց ի սրահէն մեքենայից, որուն երկայնութիւնը 936 և լայնութիւնը 48 ոտնաչափ է: Վերնայարկին բարձրութիւնը որ այս շէնքին գլխաւոր մասը կըկազմէ, 66 ոտնաչափ է. իսկ գոլմասի շէնքած մերնայարկը 108 ոտնաչափ բարձրութիւն ունի: Բոլոր շէնքին բունած գետինը 105 հազար քառաւոր

կուսի մէջ տարածութիւն ունի: Երեսուէ և չորս մըն երկայնութեամբ ջրոյ խորովակ (օղւոք) գրուած է և 202 մըն երկայնութեամբ շրջանակ ապակեաց համար (շէշլիպէ): Նիգիլոյ ցոյցին սեղանատախտակը 8 մըն երկայնութիւն ունի, առանց հաշուելու ճեմեքները կամ նեղու երկայն անցքը, որոց համար 102.528 ոտնաչափ միջոց մը թող տրուեցաւ: Եւս հակադիման շէնքին ներքին պարուանակութիւնը 33.000.000 խորանարդ ոտնաչափ է. և շինութեան բոլոր արժէքը 4 միլիոն ֆրանքի չափ է, այսինքն 18 միլիոն դոլար:

Վրահատատն թէ հինգ միլիոնի չափ ճանապարհորդք պիտի երթան ի Նոտտոն, քանի որ համաշխարհական արուեստից հանդէսը բաց է: Ուստի ենթադրելով թէ իրարու վրայ իւրաքանչիւրը 20 լուս սթէրլինա ծախք ընէ (որ խիստ քիչ է), ըսելէ՛ որ հարիւր միլիոն լուս սթէրլինա՝ այսինքն 11.000 միլիոն դոլար պիտի մնայ յիշեալ մայրաքաղաքին մէջ:

Մայիսի առաջին օրը ըստ նոր տոմարի՝ օգը խիստ պայծառ ըլլալով ի Նոտտոն, համաշխարհական արուեստից ցոյցին հանդիսութիւնը խիստ փառաւորութեամբ և վեհասրահ շքով կատարեցաւ: Վէսօրին օգոստոսիա Վիքթորիա Թագուհին՝ ընկերութեամբ իւր վեհափայլ լծակցին բարձրագոյն լուծակցին, իւր արքայազուն որդւոցը և իւր Թագաւորական հիւրերով մեծ հանդիսիւ և արքունի շքեղափայլ հագուստով Վալթիլէն պալատը եկաւ և իրեն համար պատրաստեալ գահը նստաւ ծափահարութեամբ բոլոր հանդիսականաց: Վալթիլէն իշխանը համաշխարհային ցորեկ ատեն ճրագ վառել թէ և սենեակները քանի մը պատուհան ունենան: Եւս համար բնակիչներէն զգուշութիւն ընդունելու հիւանդոտները փողոցները ժուռ եկած ատեն բեռանին հասարակօրէն ֆանելայով կըպլնէ որպէս զի այն ֆնասակար արտաշնչութիւնները իրենց մարմնոյն ներքին կողմը չթափանցէ որ պիտի ներգործող է ու մարդուս կենացը շատ ֆնաս տուող, ու կըստաճառէ ախտ մը, որուն անգղիացիք ինֆլուէնցա կըսեն, ու շատ մարդիկ այս ախտին նախ ենթակայ ու ետքը զոհ եղած են:

Եւս երեւելի քաղքին վրայ խօսելով սկսիմ նախ մանրամասն բաներէ:

Փողոցները շատ կանաւոր ու յատակները շիտաւած մէկ ծայրէն մինչև մէկալը շիտակ կերեւան, մէկ քառորդուան ու երբեմն կէս օտմուան ճամբայ տեղը շիտակ փողոցներ կան: Վալթիլէն իւր յատուկ անտէնը ու ամէն փողոցին իր մականունը անկիւններուն վրայ գրուած է և ամէն մէկ տուն կամ խանութ կամ շտեմարան իր վրայ իր Թուահամարը ունի:

Վալթիլէն առտու, մասնաւոր մարդիկներ կան որ մեքենական աւազաններ ժուռ կ'աճեն ձիերով փողոցներուն մէջ, և քաղքին երեւելի կողմերը կըթրջեն անձրեւ չեկած օրերը, ու ետքը ձիերով լծած դարձեալ ուրիշ մեքենական աւազներով սայլեր կըստարցնեն ու բոլոր փողոցները կաւրկին ու կըմաքրուին քիչ ժամանակի մէջ, անանկ որ թէ որ փողոց մը աւելու ու մաքրելու համար ժամուան մը մէջ յիսուն հոգի հարկ ըլլայ, աս մեքենաներէն երկուրը քառորդուան մը մէջ մաքրելու բաւական են:

Փողոցները առաւօտուն 6. 6էն ըստ լուր կըսկսին լցուիլ խուռնընթաց՝ բազմութեամբ, ու մինչև 12 ու երբեմն 1, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12 երթեալ կութիւնը պակաս չէ: Բազմութիւն սայլեր, կառքեր և անուաւոր, բեռ կողղ և ապրանք կողղ

ՔԱՂԱՔԱՐԱԿԱՆ

ՄԱՅԻՍ

Վեհաբեր	Լու ողիւզակը
Կարգայ հրաւեր	Յորս փաստակիս
Երգ յերկիր մեր	Քեզ կենան զուարթ
Պայծառ Բարոց	Յաւելցեն արդ
Լու վարսապեղ	Յանմահ գաւաթ
Օտաք տանուս գեղ	Յու մի փրփրադէզ
Բոլոր տաշտապեղ	Լու զոր Մայիս
Կան խիտ և հոծ	Մահկանացուիս
Լահ գարուն	Օնանի խալիս
Օթաք սիրուն	Բնկալի ի հեզ
Կապէ համբուն	Թփոց գուսանք
Ի հողածին	Տեառն օրհնաբանք
Կախաւք միջոց	Մահ քնարք
Յոստ ծառոց	Օերգ ճարտարեն
Կարնան ի ծոց	Յոստ ծառոց
Լանուս գուարթ ծին	Օյուցս երգոց
Օն ժիր մշակ	Կրօն փոտակոց
Խայրեացք համակ	Թրթրակեն
Կաց դու խնդրակ	Քե վայրք խոպան
Ի շորհս գարնան	Շուք զգեցան
Որ քեզ շնորհեաց	Հրեշտակդ գարնան
Ի հեշտ կամոց	Ո՛ մայիս պերճ
Օձիւր արգասեաց	Լու մինչ գարուն
Չիւր շահեկան	Յաւուրս գուարթուն
Վաստակաբեկ	Կենաց գնայուն
Մեքենան հեզ	Վաւուս գլխիւ
Երկրի ընդերք	Քոյդ իշխատակ
Օքոյդ արգասիս	Ի միտս քանդակ
Կռեն պսակ	Միջին համակ
Որ թոց տրցակք	Յանգ դրօշմեցի
- Միւրտաք Վալթիլէն Վ. Նիգիլոյի, Որտեղիւ Վալթիլէն Սիսակ աղայի Տափան, Աւազներ Մեքենական վարժարանին:

ՔԱՂԱՔԱՐԱԿԱՆ ԱՆԴՆՈՒՄՆ ԿՐԱՅ

Կարծեմ որ երկիր մը չկայ որուն ընդհանուր առեւտրը այնչափ բանուկ ըլլայ, քաղաքական օրէնքները այնքան զգուշաւոր կերպով պահուած ըլլան, շինութիւնները այնչափ հաստատ ու շնորհքով ըլլան, փողոցները այնչափ կանաւոր ու բազմամարդ, մարդոց երջանկութիւնը ապահով ըլլալով միջոցները և ընդհանրութեան անդորրութեանը համար ապահովութիւնները այնքան հաստատ ու առատ ըլլան՝ որչափ Նիգիլոյ, մանաւանդ Նոտտոն որուն մայրաքաղաքն է, և ունի իբր 2 միլիոն բնակիչ:

Օտարական մը երբոր աս քաղքին մէջ կըմտնէ՝ ուրիշ քաղաքներուն հետ բաղդատելով յիշաւի երկրային արքայութիւն մը կըսեպէ զաս ու կըտեսնէ եւրոպացի մարդոց մեծագործութիւնները ու հնարքները ու կըզարմանայ: Իայց զարմանալի բան մ'ալ աս է, որ անգղիացիք այնչափ հնարագէտ ազգ, ու հնարաւոր եղածին ջափ զիրենք երջանկացնելու գրեթէ ամէն բաները գիւրդին կերպով կամ արուեստակեալ կերպով, ու երբեմն գրեթէ անկարելի եղած բաները կարելի ընելու կերպով ձեռք բերելու միջոցը գտնեն, ու դեռ չեն գտնի զայն՝ որ իրենց աղտեղի ու գարշելի օդը կարենայ մաքրելու մառախուղներէ ու երկրին գարշահատ արտաշնչութիւններէ որ մարդուս կեանքը կ'ապականէ ու արեւուն պայծառ ճառագայթները վայելելէն կըզրկէ:

Երբ պղտիկ խոտ մը տալու համար հետեւեալ մէկ քանի խօսքերս բաւական սեպեմ: Վալթիլէն օրհնարակ ու երբեմն ալ նաւ մինչև իրիկ ուան այնքան մէջ կըլլայ մանաւանդ հոկտեմբերէ մինչև մարտ, որ բոլոր օրը արեւուն երեսը չեն կրնար տեսնել բնակիչք, ու մառախուղը այնչափ կըթանձրանայ որ բաւական մեծաւորութեւք չեն կրնար մէկգլէկ տեսնել, ու կըպարտաւորին շատ

անգամ ցորեկ ատեն ճրագ վառել թէ և սենեակները քանի մը պատուհան ունենան: Եւս համար բնակիչներէն զգուշութիւն ընդունելու հիւանդոտները փողոցները ժուռ եկած ատեն բեռանին հասարակօրէն ֆանելայով կըպլնէ որպէս զի այն ֆնասակար արտաշնչութիւնները իրենց մարմնոյն ներքին կողմը չթափանցէ որ պիտի ներգործող է ու մարդուս կենացը շատ ֆնաս տուող, ու կըստաճառէ ախտ մը, որուն անգղիացիք ինֆլուէնցա կըսեն, ու շատ մարդիկ այս ախտին նախ ենթակայ ու ետքը զոհ եղած են:

Եւս երեւելի քաղքին վրայ խօսելով սկսիմ նախ մանրամասն բաներէ:

Փողոցները շատ կանաւոր ու յատակները շիտաւած մէկ ծայրէն մինչև մէկալը շիտակ կերեւան, մէկ քառորդուան ու երբեմն կէս օտմուան ճամբայ տեղը շիտակ փողոցներ կան: Վալթիլէն իւր յատուկ անտէնը ու ամէն փողոցին իր մականունը անկիւններուն վրայ գրուած է և ամէն մէկ տուն կամ խանութ կամ շտեմարան իր վրայ իր Թուահամարը ունի:

Վալթիլէն առտու, մասնաւոր մարդիկներ կան որ մեքենական աւազաններ ժուռ կ'աճեն ձիերով փողոցներուն մէջ, և քաղքին երեւելի կողմերը կըթրջեն անձրեւ չեկած օրերը, ու ետքը ձիերով լծած դարձեալ ուրիշ մեքենական աւազներով սայլեր կըստարցնեն ու բոլոր փողոցները կաւրկին ու կըմաքրուին քիչ ժամանակի մէջ, անանկ որ թէ որ փողոց մը աւելու ու մաքրելու համար ժամուան մը մէջ յիսուն հոգի հարկ ըլլայ, աս մեքենաներէն երկուրը քառորդուան մը մէջ մաքրելու բաւական են:

Փողոցները առաւօտուն 6. 6էն ըստ լուր կըսկսին լցուիլ խուռնընթաց՝ բազմութեամբ, ու մինչև 12 ու երբեմն 1, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12 երթեալ կութիւնը պակաս չէ: Բազմութիւն սայլեր, կառքեր և անուաւոր, բեռ կողղ և ապրանք կողղ

URSULA LUTHER

մեծ զօրապետ անուանեցաւ փոխանակ բարձրապատիւ Սէհէմէտ Լի փաշային :

ԻՆՅԵՐԿԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ ԶԻՆՆԵՐԻ ՊԵՐԴՈՒՄԸ
 ԵՄԻ ԴՐՈՒՄԸ ԵՐԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ, ԻՆՅԵՐԿԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ
 ԵՄԻ ԴՐՈՒՄԸ ԵՐԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ ԵՄԻ ԴՐՈՒՄԸ ԵՐԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ
 ԵՄԻ ԴՐՈՒՄԸ ԵՐԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ ԵՄԻ ԴՐՈՒՄԸ ԵՐԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՐՈՒՄԸ

Օսման էֆենդին վերադառնալ կարգեցաւ
Դրասիցանի և Լըզուս մի նահանգաց :

Այսօր էլ, լավի՛ք է ֆէնտին Ազգաստանի նա-
հանգին քաղաքական կառավարիչ անուանեցաւ :

Ընդոյս Էին Աւրբէ Լ՛Պինկն՝ այսինքն թաղաւորական նուէրը Մէքքէ տանօղը և միտնգամայն ուխտաւորները առ աջնորդօղը, սովորական մեծ հանգիսիւ մեկնեցաւ Իւսիկւտար երթօտըւ թիւ Էկրէ Պաւրի շոգեհատով, Լեհամար բազմութիւն մտըմըդեան և բանի մը գուեղ ձիաւոր և հեծակ գործց ընթացակից էին այս հանգիսին, որուն փութաւորութիւնը և շուքը մեծապէս կաւելցրինք զնուադատական նուագարանաց ներդաշնակութիւնը, Աւրբէ Լ՛Պինկն ըստ սովորութեան իւր Թօր Իսկիւտար ուխտաւորաց սպասէ լին և տեւ ճամայ պատի ելլէ Մէքքէ երթալու :

— Գաղղիոյ Հատարականութենէն որ դեպոյս մօտիւ տը Լալիւլէթ մարքէզը, իւր լծակցօյն և քանի մը պաշտօնատարներով անցեալամեայ 23ին Հառաւ ՚ի Կոստանդնուպօլիս Լէ—ֆէն անուն պաշտերազմական շագնաքով գործելով, և սովորական մեծարանօք ընդ ունեւցաւ : Այլեւալ դեպքանը երկու օրէն ետեւ ՚ի պաշտօնէ ալցելովէն քննութարձրագոյն Ռան գլխաւ որ պաշտօնատարաց, այսինքն բարձրապատիւ Սէն Կարդուօին վսեմա Ռիֆաթ փաշային, վեամապիւլ Ռուստէֆէնտիին, որ արտաքին գործոց պաշտօնը փոխանորդաբար կըվարէ, և այլոց : Այլեւալ լմօտիւ տը Լալիւլէթը ապրիլի 28ին պատիւ ունեցաւ նաև օգոստափառ Կալէեր նեպոլաոնալու որուն յանձնեց իւր կառավարութենէն ունեցած գետապանութեան յանձնարարական նամակը : Այլեւալ Հափառ Սուլթանը իրիտ մարդ ափրու թը և յալը գանօք ընկալաւ այս երեւելի պաշտօնատարը :

— Լրդարու թեան ատենին անդամ ե բարձրապատիւ Լիպլաս փաշային զօրծակաւ Մոքրատ պէյը, որ մասնաւոր պաշտօնիւ մը Գաշիքէ յուղարկուած էր Բարձրագոյն Վրան կողմէնէ, անցեալ ամիոյ 29ին հասաւ ՚ի Կոստանդնուպօլիս թափէ անուն արքունի շոգէնաւով։

Նայն շագենաւով հառաւ Կիրիւնէն Վէլի փա-
շան, որ սոյ կղզւոյն կուսակաւ Սուստաֆա փա-
շային որդին է :

— Այսօրին նահանգին ընդհանուր կուսակալը բարձրագույնը Հայրիկ փառան անցեալամայ 19-ին պատիւ ունեցաւ իւր ակնածական յարգանաց հաւատարմութեամբ մատուցանելու օգնութեամբ իւր բազմապիսիւր և մարդասիրութեամբ ընդունելով զՍարգիսը Բարձրութեանը, բաւական ժամանակ հաճեցաւ իրօտակցելու անոր հետ :

Նոր կա մ ջ ի ն կը եղած ծաւ բաղնիքը արդէն բացուեցաւ : Նշյ հաստատու թիւը 3-4 տարեկայ որ սկսաւ . և առաջի տարին 1500 զուռուշի մօրծու տրուեցաւ , երկրորդ տարին 2500 զն չի , երրորդ տարին 5000 զն չի , և այս տարե 25,000 զուռու չի մօրծուեցաւ .

— Մնացած շին առաւելումն մայրաքաղաքին նա
 լահանդիտոր Քարա Քէջին առ ջե երկու զա-
 թիակով նաւակ մը խորտակուեցաւ Սիւխիւրի բո-
 ուած չափեւումէն, որ Պաֆօրի նեղուցը կանոնա-
 ւոր երթեւեկութիւն կընէ, և Նաւալաւորները
 որ անխօսէ մտքաւ ու զեցին այդ շողեւնումն առ-
 ջեէն անցնիլ, բարեգաղղ ու թշնացողով զան :

— Այդեալ շարժու. տարիկանութիւնը չարս
գործ մը բռնեց, որուն քով 350 հազար ղէճ
խարդախ դրամաւթուղթ գտնուեցաւ 50, 100,
500 և 1000 զուռ ուշնից : Այս չարագործին եր-
կու ընկերներն ալ մօտ օրերու ձեռք ձգուեցան
և երեքն ալ բանաը գրուեցան : Ատրիկանութիւն
մանրամասն հետաքառու թիւններ կընէ խմորաւ
համար թէ արդեօք ուրիշ ընկերներ տնին ա-

—Նոր կամուրջով շինու ելու առաջարկու թիւ
կըլայ, որ Գաւառն փոշա ըսուած ծով զէրբը Պ.
լադու հետ պիտի միառ որէ :

ԱՆԳՂԻԱ . I ժամոն , 4 Մայիսի ըստ նոր տոմարի : Բաղադրականութեան և ուրիշ խնդրոց վրայօք ամենեին զրոյց չըլար , բռնղև հասարակոց ուշադրութիւնը բոլորովին ամփոփեալ է համախարհական արուեստից ցոյցին վրայ : Թեպէտև ազգային երեսփոխանաց նիստին մէջ որ չի շամայր , եկամտից հարկին առաջարկութիւնը 244 բուն է ով ընդդէմ 230 բուն լից՝ միայն մէկ ատու ուսան համար ընդունուեցաւ որպէսզոնկից ժողովոյն կառնացը հակառակ , սակայն այս դէպքը աւանդական ազգացութիւն մը չըլաւ ոյժմասն պարագայից մէջ , որ՝ ինքզնի վերը բռնր , ամենքը արհեստից տեսարանին վրայօք զոտկալ են :

Այս փոշաբարձիկ Աշադի գետ Պարսպին մէջ ապրանդները 'ի ցոյց գնելու բոլոր միջոցին գր-
թութեան կէս տեղը՝ Աշադիան իրեն համար պահէց-
բայց մէկը չկրնար բռնել թէ առիւծուն բրած
բաժնին դարձուց ։ այլ բոլոր հակառակը շատ ի-
րաւամբ ընաւ ։ ըստորում բոլորովին լեցան է
զանազան արհեստակերտութեանով ։ Մնացեալ
կէս տեղը միւս բոլոր ազգաց մէջ բաժնու յաւ-
րայց խիստ անհաստատութեամբ ։ այսինքն իւ-
րաբանէն բոյն յառաջ գնելու բռնեւուն թուոյն
համեմատ ։ Մնաց մէջ Վաղիկան անաջն կորցր-
ուին իւր ձեռնագործ միջոցաց շատութեամբը
է անհնգ դատարկութեան թեան շքեղութեամբը ։
Վաղիկայ թաղին քովը են Չիւստանը, Տաճկաս-
տանը, իսկանդը ։ Եգիպտոսը, Պրէզիտան Պարս-
կաստանը և Արսրիան Վանքով քիչ մը հեռու
գետայ 'ի հիւսիսային կողմը կրնայ Օտկոյցն սի-
թաղը ։ Ամերիկայ Միացեալ Նահանգներու որոց
թաղը պարսպին մեծ թեւոյն արեւելեան ծայրն է
ըստ մեծի մասին սկզբնական Նիւթեր յո դարեւո-
նէն ։ և խիստ քիչ արհեստակերտութեամբ ։ Աստ-
րիան և Գերմանիայ Յօլվէլին ըստած մարտական
դաշնակցութեան ազգերը Պլէքիային հետ մէկ
տեղամէնէն բարձր տնտիւմանը ունին Վաղիկայն
ետե ։ Ռուսիոյ գիւտաբոր բերթերը և արհեստ-
կերտութեան իր անհամբերութեամբ կրպտաւել-
ե և կըհաստատուեն թէ անոնց վրայ երեւել յառա-
ջողմութիւններ պիտի տեսնուին ։

Այս համաշխարհական ցլոյլին մէջ առջի բե-
րանը փորձառու խօս անձանց աչքին գլորկածը
սկզբնական նորատես և հետաքրքրական նիւթերն
են, որոնք Հնդկաստանէն, Աստորալիայէն և ա-
մերիկացի գաղթականաց երկիրներէն յուղար-
կուած են ։ Այն զիյա արհեստակերտուածոց մէջ
մասնաւոր նշանակութեան արժանի են կառքի վե-
րաբերեալ բաները, մ.թ.նաները, նմանապէս
բիժիական արտադրութիւնները, որ նորաստեղծ
և զարմանալի են յոյժ ։

Աւարտից ձև ապօրոշմներէն՝ սպակեղէնները, ցփսինները (շաւերը), տախտակի վրայ քանդակագործութիւնները ։ Պէճիայի արհեստակէրտուածներէն՝ ապշուագործքերը կամ ժանեակները (տանթէլա), և զէնքերը ։ Օտկիցէնի ձև ապօրոշմներէն՝ բամպակեայ կտաւները (մուսըլն), և ժայպուէնները (կորակը) ։ Գաղղղոյ արհեստակէրտուածներէն՝ ոսկեղէն և արծաթեղէն գործքերը, ցփսինները, գորգերը (խալի), ջաւահանները և Ասսիի անկուածոյնները (տորումս) ։ Սուրբոյս ուշադրութիւն աշխարհի կեդրէն կրեածուել, և բոլորազքը կըպրտորման ոյս արհեստակէրտուածոյնէրէն հանդիս տեսարանին վրայ, որ տեսակի ց լիւրդաւաշար-կրպտաւահի ուշադիր հանդիսատեսսն ։

Վերջապես համաշխարհական ցույցով՝ Ներդիկ ազգը նոր (Թուսկանի) մը հանդիսու թիւնը կատարեցին, և ամէն աշխարհք կարող պիտի ըլլայ համար առնու-լ այս պանծալի աստարեզնի մէջ, ու ազգաց խաղաղութիւն մ'ըստ մը այս օրինակ չընդունի թեամբ և փռութք սկսու-լ:

ԳԱՅՆԻՒՆ . Փար/շ. 7 Ս) աշխի բոտ նոր տուն
մայրի : թեկ պետե հասարակաւ թիթ մեծ երկիւղ
մէջ եր թեկ մայրի 4ին օրը խաղալթիւն և աղ
մուկ մը պիտի ծագի . քաջի ութ օր յառաջ
ցաւալն և երկիւղից լաւեր տարածաւ եցաւ
մայրօրադարբաւ մէջ, Կ զիւրաջ . այրո մոմեայն
հանքարտու թիթ և քարեկարգու թիւնը ամենեկ
շխթալիցան և հասարակապէտեթ տարեղաթ
ձին ածնայալալթիւնը սրժանաւոր հանքիսիւ

խառաւորութեամբ կոտորեցաւ : Բայց նոյն
օրը երկինքը թանձր ամպերով ծանրացեալ ըլլա-
լով և կէսօրէն մինչև իրիկուն ուստիկ անձրևը
ամենն ին չգաղտնեւով, տօնախմբու թէ հանդէսը
հարկաւ աշնջափ շքեղ չեղաւ, ինպէս որ կրնար
ըլլալ, եթէ օրը պայծառ եղած ըլլար :

Մայրաքաղաքիս ռուսիկանա թիւնը թէ՛ մայիսի
 4ին օրը և թէ՛ անկէջ մէկ երկու շաբաթ առաջ
 ամէն հարկաւոր զգուշւթիւնն էր ՚ի գործ դրած
 էր հասարակաց հանգարտութիւնը հաստատուն
 պահելու, և ինչպէս կրտսննմք, անոր գգու-
 շութիւնները յաջող վախճան մը ունեցան։ Վոյց
 խաղաղութեւր անձանց երկիւղը ստով բարձրովն
 պարարտեցաւ. քանզի մոզմիւրդ եան և գործառ-
 ւայց մէջ տարածուած դժգոսական և սպառնալից
 ծանոց յայիրեւն կրտսնուր, թէ աշխարհաւեր
 և արիւնս ուշտ գաղտնի դաշնակցութիւններ
 կրդ տնուին մայրաքաղաքիս մէջ, կատալորս թիւ
 տառցմէ քանի մը հոգին արգէն ձեռք ձգեց։
 (Րոպ իրենէրը, գրեթէ ամէնքը սրտմտութեամբ
 թրքատագորտան արօրինակ գրգռողական թըղ-
 լիք տարածողները և անոնց հեղինակները. ի
 վերայ այր ամէն յին պատեր կրկնաթմին թէ ոս-
 րիկանութե կողմէն, կամ ուրիշ քաղաքական
 կուռակցութեան կողմէն խորհրդով և մասնա-
 ւոր դիտար սրտ թեամբ մը տարածուած են այս
 տղեալ թղթերը, զորոնք հասարակապետական
 նայ և ընկերականաց (սոսիալիսթ) միայ կը ձգեն

ԲՈՐՈՌՈՒՆԷԼ : | Լիպտան , 18-30 Ապրիլի :
Սարտանհա ծերունի մարաջախտին առաջնորդու-
թեամբը Երևան երաժշտապետության ժողով-
որեն կը խառնուայ : Օրորող գլխաւոր քաղա-
քին պահապան զորաց ոտք երէկ մեծապէս ա-
ւելցուց ապստամբութեան ուժը : Եթէ այս քա-
ղաքը հաւատարիմ մնացած ըլլար կառավարու-
թեամբ , յիշեալ մարաջախտին գործը դժբաղդ-
վախճանմը պիտի ունենար , բայց այժմանոր կու-
տակցութիւն իրաւ զորացաւ , ուստի պաշտօնէից
մտղովայն նախագահ թմար կամը և իւր բոլոր
պաշտօնակիցները տեսնելով թէ ուրիշ ճար չկայ ,
իրենց հրաժարականը տուին : Տոնա Սարիա-
վէ հափտութեան հին անտից հրաժեշտը ընդու-
նելով , խնայ տուաւ Սարտանհա դքսին որ իւր
մասը գայ , ուստի հաստատութեան կրկարմուն թէ
տէրութեան կառավարութիւնը յիշեալ ծերունի
դքսին պիտի յանձնուի . բանիկ այս զինուորական
ապստամբութեան նպատակը , ինչպէս յայտնի է
ուրիշ բան չէր , բայց միայն վթովմար կամը իւր
պաշտօնէն զրկելը որուն ընթացքին վրայ հասարա-
կութեան մեծագոյն մասը , շատ պիտի էր :

ԹՈՒՍԱՆԱՆ . Ֆիտրէնցա , 18—30 Ապրիլ . Այս
Մեծ Վերածննդի քաղաքի բնակիչները ուրախութեան
մէջ են երկաթուղւոյն խնդիրը յաջող վախճան
մը ընդունելուն համար . Լիւթսնայի երկաթէ
ճանապարհը պիտի ընդարձակուի մինչև Ի Վէ
նետիկ գէպ Ի հիւսիս և հարաւային կողմէն
մինչև Ի Հոմ և Ի Նարոյի : Այս երեւելի օ-
ւաշարկութեան համար Մարտի . թիւի 1-ին
և Հոտի կառավարութեանց մէջ եղած դաշա-
ղութ թխնները յաջողութեամբ վերջացան , և
կըհաստատեն թէ շատով պիտի սկսուի յիշեալ
երկաթուղւոյն շինութիւնը :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ : Գերմանական խնդիրը տակաւին
այնպէս անորոշ կը մնայ, մինչէ որ Պրանքֆորդի
խորհրդանոցը բացուելով խորքաբանօրէն կառայ
վարութիւն տրուելու յայտնի կերպիւ իւր դիտա
ւորութիւնը յայտնէ : Ի վերայ այդ ամենայնի
բանախօսական մեծ շարժում մը կայ միշտ զանա
զան արբոնեաց մէջ և մասնաւորապէս Վէնայի
Տրիգապի և Ստեպոլի կառավարութեանց
մէջ : Եւ տարիս որչափն ից ժողովոյն նախագահ
Շվարցենպերկ իշխանը կերելի թէ տակաւին բո
լորովն յայտ կորած չէ իւր սիրելի առաջարկու
թեան յաջորդութեանը վրայ, այդինքն զէւտարիան
իւր բարձր երկիրներով : Գերմանական դաշնակ
ցութեան մէջ մեծանալէ իւրաց այս բանին ոչ
միայն Նիցիան և Գաղղիան դէմ կրկնեան, այլեւ
Ռուսիան համաձայն կերելի այս երկու կառավա
րութեանց հետ այս խնդրոյն վրայ : Յիշեալ

Երեք տերութիւնները կրնանք որ եւրոպական տերութեանց մէջ ընդհանուր ժողովմը կազմուի Վերմանական գործքերը, նմանապէս Տանիմարգի գործքերը կարգադրելու համար. բայց առայժմ Վաստրիան ազդու կերպիւ դէմ կը դնէ այս առաջարկութեանը, յառաջ բերելով թէ օտար տերութիւնները պէտք չէ որ դաշնակցութեան ներքին գործոցը ձեռնամուխ ըլլան:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. Վթէնք, 1-13 Մայիսի. Վթէ պաշտօնէից (մինիսթր) յաճախ փոփոխութեան հասարակութեան բարիք մը ծնանելու ըլլար, կըսէ յունարէն լրագիր մը, Յունաստանը երջանիկ պիտի ըլլար այս վերջի տարիներս. սակայն ասոր հակառակ՝ կրտսնեմք թէ միշտ դժբաղդ կացութեան մէջ կը գտնուի և անկարգութիւնները օրըստօրէ կը յառաջանան:

Պաշտօնէից ժողովը առաջարկած էր Օտերակուտին(սէնա) որ 1851 տարւոյն համար սահմանուած տերութեան ծախուց վրայօր բնութիւնը ըլլայ և նոյն գումարը ըստ օրինաց հաստատուի. բայց յիշեալ խորհրդանոցը պատասխանեց թէ, նախապէս կուգէ 1850ին մէջ եղած ծախուց վրայօր մանրամասն տեղեկութիւններ ստանալ. և յետ այնորիկ 1851ին ծախքը պիտի վաւերացնէ: Սակայն կառավարութիւնը ուրիշ ժամանակի ձգելու գէշ այս տեղեկութիւնները, պնդելով որ ներկայ տարւոյս ծախուց առաջարկութիւնը անմիջապէս բնութիւն և հաստատուի: Ուստի Օտերակուտը երկար վիճաբանութիւններէ ետեւ՝ 19 քուէով ընդդէմ 16ի մերժեց կառավարութեան առաջարկութիւնը:

Վյա որոշումը փոփոխութիւն մը պատճառեց պաշտօնէից ժողովին մէջ. Վրտաքին գործոց պաշտօնէի պարոն Տէլիեանին ստիպուեցաւ իւր պաշտօնէին հրաժարիլ. քանզի իւր հայրը, որ Օտերակուտին նախագահն է, մեծապէս դէմ դրաւ կառավարութեան առաջարկութեան ընդունուելուն: Բայց յայտնաւորեց թագաւորական հրամանաւ ազգային խորհրդարանները գոյուեցան մինչև 40 օր, և Օտերակուտին անդամներէն երկու հոգի իրենց պաշտօններէն զրկուեցան, այսինքն Չաւէլլա զօրապետը՝ որ արեւմտեան Յունաստանին ընդհանուր վերատեսուչ էր, և Վլաքորուլօ զօրապետը՝ որ պահպան զօրաց հրամանատար էր: Ինչպէս կրտսնուի, այս պաշտօնատարաց յանցանքը ուրիշ բան չէ, բայց միայն սահմանադրական ազատութեան գործադրութիւնը, որով համարձակեցան կառավարութեան նպատակին դէմ քուէ ձգելու:

Վրտաքին գործոց պաշտօնը առայժմ պարոն Վալքոսին յանձնուեցաւ որ միանգամայն արդարութեան պաշտօնէի է:

Յունաստանի վեհափառ (Սթին) Թագաւորը, երկար բացակայութենէ ետեւ, վերջապէս երէկ հասաւ Վթէնք՝ Վլաքանօ չոքենաւով, զոր Վստրիոյ կառավարութիւնը անոր հրամանին տակ թող տուած էր. Թագուհին՝ ընկերութեամբ տերութեան երեւելի գործակալաց Թագաւորին դիմաւորելու գնաց քիչ մը տեղ. և բոլոր ժողովուրդը մեծ ջերմեանով ընդունաւ և ուրախութեամբ ողջնեցին Վորին Վեհափառութեան գալուստը:

Կը հաստատուն թէ Յունաստանի Թագաւորական գահին յաջորդութեան խնդիրը որոշուել է. այսինքն Պափիէոսայի Վտալպեր իշխանը, որ Սթին Թագաւորին և Պափիէոսայի Մաքսիմիլիանոս Թագաւորին պղտիկ եղբայրն է, Յունաստանի գահին ժառանգ պիտի ըլլայ՝ այն պայմանաւ որ իւր զաւակները Յունաց կրօնին մէջ պիտի դաստիարակուին, և նոյն դաւանութիւնը պիտի ունենան: Վտալպեր իշխանը 23 տարեկան է:

ԱՐԵՎԵԼԱԾՈՒ ԵՐԵՎԱՆԻ

Զիւլալիա, 11 Մայիս:

Կայսերական գործակալ մեծաշուք Վլէխատ Էֆէնտին բարեջան փութով և խիստ յաջողութեամբ ի գործ կը դնէ իրեն յանձնուած պաշտօնը՝ գործակցութեամբ յանձնարարական ժողովոյն որ այս գործոյն համար կազմուած է: Վրդէն Վրան կաց և Յունաց Թաղին մեծագոյն մասը արձաւնաբերեցաւ, ամէն մէկ փողոցին յատուկ անուն

դրուեցաւ. և աները ու խանութները Թուահամարով նշանակուեցան: Իւրաքանչիւր փողոցին սկիզբը սե ու փայլուն գունով ներկած բառաւոր թիթիւն (թէնէքէ) վրայ դեղին ներկով փողոցին անունը Տաճկերէն և Վաղարէն գրուած է. միևնոյն կերպիւ իւրաքանչիւր տան դրան վրայ Թուահամար գրուած է Տաճկերէն և Վաղարէն թուագրով:

Վյա բարեկարգ անօրէնութիւնը խիստ բարի ազդեցութիւն մը կը պատճառէ հասարակութեան վրայ. բանզի բարբառնալով ըստ այսմ մասին Վրտալպերի բազմաթիւ յար և նման պիտի ըլլայ. ուստի կը պարտաւորուի մեր մտերիմ երախտագիտութիւնը ամենայն խոնարհութեամբ մատուցանել օգուտափառ առատագուծ Վշտիւ Մէճիտ ծաղկահատիկ Վալսեր. որուն օրով, ուրիշ բազմաթիւ բարեկարգութիւններէն ի զատ, այս նոր կարգադրութիւնն ալ հաստատուեցաւ, որ եւրոպական քաղաքակրթութեան մէկ մասը կը համարուի:

Կոստանդնուպօլսէն կը գրեն, թէ փողոցները և տները արձանագրելու և անոնց վրայ Թուահամար գնելու կարգաւորութիւնը՝ յիշեալ մայրաքաղաքին մէջ ևս ի գործ գնելու խորհրդակցութիւն կը ըլլայ:

Վնցեալ շաբթու Թշուառական լէյպէս մը որ արբած էր, Վրտաքին ըսուած շուկան մէկ Տաճկի սպաննեց ատրճանակով: Մարդասպանը իսկոյն բռնուեցաւ և բանտը դրուեցաւ:

Երրորդ ծովապետ մօսիւ (Ռոմէն-Տէֆոսէ), որ Վրեւելեան ծովը գտնուող Վաղարէն հասարակապետութեան նաւուց հրամանատարն է, չորեքշաբթի կէսօրէն ետեւ հասաւ մեր նաւահան գիտը գեղեցիկ ֆռէկաթով մը, որուն ուղեկից էին ուրիշ երեք պատերազմական նաւեր: Սօսիւ Ռոմէն-Տէֆոսէ իւր հրամանին տակը եղած նաւերովը այսօր մեկնեցաւ Վթէնք երթալու:

Վյա թիւրք թէ Վաթըրճի լայնի ըսուած հոգաւորական աւագակարգը Ռուսար պաշտ գեղին լեռը իւր ընկերներովը եկեր է չորեքշաբթի օրը, և ձիւն բերդները բռնելով անոնցմէ եօթը հոգին իւր քովը աւանդ պահեր է, և երկու հոգին բազաք յուղարկեր է որ 8 հազար զէք բերեն իրենց ընկերները ազատելու համար, սպառնալով թէ պիտի սպաննէ զանոնք եթէ խնդրած դրամը չեւերեն, Վտնք բազաքը եկեր ու 1500 զէք միայն պատրաստելով դարձեր են: Բայց աւագակարգը այս չափ դրամէն գոհ չըլլալով այն երկու հոգին իւր քովը պահեր, և անոնց ընկերներէն ուրիշ երկու հոգի յուղարկեր է որ մնացեալ 6500 զէք ալ բերեն: Վյա դժբաղդ գործոյն ինչ վախճան ունենալ տակաւին յայտնի չէ:

Երեքշաբթի օրը երեք հոգի որոնք Վզլիթ ձէթ բերելու ու ծախելու էին և անոր արժէքը ծոցերին իրենց գիւղաքաղաքը կը գառնային, Պաղպուռուկի մօտ աւագակներու ձեռք կիցան. ուրոնք անոնց քովը գտնուած 2500 զէք կառնէն: Խեղճ կողպտեալները վերադարձան Վզլիթ:

Երէկ աւստրիական շոգենաւով, որ Թրեստէն եկաւ, հետեւալ նոր լուրերը ընկալաք:

ԼՈՒՆՈՆ. 8 Մայիսի ըստ նոր տուումարի: Երէկ գիշեր կաքաւու մեծ հանդէս մը (պալլօ) եղաւ արքունի պալատը, ուր 2000 հոգի լեւաւեղ ներկայ գտնուեցան: Վեհափառ Թագուհին հաճեցաւ ինքը անձամբ սկիզբ տալու պարուց հանդիսին՝ կաքաւելով (Քրուսիոյ բարձրապատիւ իշխանին հետ, որ Քրուսիոյ Թագաւորին եղբայրն է. Զօրանիոյ Զենքիկոս իշխանը և Սաքսոնիա Վէյմարի իշխանը ևս ներկայ էին այս խիստ փառաւոր հանդիսին:

Վզլային երեսփոխանաց նիստերուն մէջ քանի մը խնդրոց վրայօր պաշտօնէից ժողովը քուէից առաւելութիւնը չունեցաւ. բայց հասարակօրէն կը կարծուի թէ այժմեան պարագայից մէջ այս գէպը՝ փոխանակ պաշտօնէից փոփոխութիւն մը պատճառելու, խորհրդանոցին լուծումը պիտի փութացնէ, որուն վրայօր ի վաղուց խօսք ըլլայ:

ՓԱՐԻՉ. 10 Մայիսի ըստ նոր տուումարի: Իրազիրները և քաղաքական կուսակցութիւնները ամէնքն ալ բոլորովին զբաղեալ են սահմանադրութեան (քոնսթիթուիսիօն) վերստին բնութեանը վրայօր. ինչհանրապէս կը կարծուի թէ այս առաջարկութիւնը պիտի ընդունուի ազգային խորհրդանոցին մեծագոյն մասէն:

Առաջարկութիւնը պիտի ընդունուի ազգային խորհրդանոցին մեծագոյն մասէն:

Վրահաստատուն թէ Վաղարէն նաւատորմը այս օրերս Պրեստէն մեկնելով Սիլերկրական ծովը պիտի մտնէ:

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ. Զեռագրական գծիւ Մատրիտէն մայիսի 2ին դրուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ, Սալտանհա գոյքը Թագուհիին հրամանաւ պաշտօնէից ժողովոյն նախագահ անուանեցաւ, և հետեւ արար հրաւիրուեցաւ նոր ժողով մը պաշտօնէից կազմելու: Վյա կերպիւ Վորթուկալի ապստամբութիւնը վերջացած կը համարուի:

ՊԵՐՏԷՆ. 10 Մայիսի ըստ նոր տուումարի: Քրուսիոյ պաշտօնական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ վեհափառ Թագաւորը ամսոյս 15ին Վարսօ վրայ պիտի երթայ Ռուսիոյ օգնատափառ Կոյսթէն հրաւիրուած ըլլալով: Քրուսիոյ խորհրդանոցները ամսոյս 9ին գոյուեցան. և այս առթիւ պաշտօնէից ժողովոյն նախագահ Մանթայֆէլ իշխանը ատենախօսութիւն մը ըրաւ: Զանովերի Թագաւորը ամսոյս 7ին հասաւ Սիլերկին. ուր երկու օր մնալով վերադարձաւ իւր մայրաքաղաքը:

ՎԵՆԱ. 1-13 Մայիսի. Կըսուի թէ բարձր պատիւ Մեթերնիկ իշխանը աշնան ժամանակը Վէննա պիտի գայ բնակելու: Թէպէտեւ ձայն մը տարածուեցաւ թէ Վաստրիոյ կառավարութիւնը արգիլած ըլլայ որ յիշեալ իշխանը այս մայրաքաղաքը չենակի. սակայն կերեկ թէ այս լուրը բոլորովին անհիմն է:

ԱՐԵՎԵԼԱԾՈՒ ԵՐԵՎԱՆԻ

Զիւլալիա, 11 Մայիս:

Վաղարէն գիւսուոր վաճառքներէն աֆիոնը երեւելի շարժում մը ունեցաւ այս շաբթու. և անոր գինը՝ 90 զէքէն շատով բարձրացաւ մինչև 105 զէք չէքին: Տօրոնք քիչ մը կուզուի 225-230 զէք ինչդիմարը: Փալամուտին գնոց նոր փոփոխութիւն մը չեղաւ: Բամպակին գինը 220 225 զէք կենդիմարը: Ղէհրին խիստ թուլ է և հաղիւ թէ 11 1/2-12 զէք կը ծախուի օխան: Մեղրամմը դիւրաւաճառ է 910-930 զէք կենդիմարը: Տօրոնք կուզուի և գիները բարձրացան. անշահ ապրանքը 18էն մինչև 20 զէք դիւրաւաճառ է: Ուշախի ցորեն լթէ ըլլայ, 24 զէք կը ծախուի քիլին: Զբանուած բուրդը՝ 218-220 զէք կենդիմարը դիւրութեամբ կը վաճառուի: Խահլէին արժէքը ըստ տեսակին 580-625 զէք է հարկուր օխան: Ծաքարին գինը՝ 182-190 զէք:

Ինչպէս Գրամափոխութեան:

Ի ղնտոն	111-111 1/2 հիւնչնոցով:
Մարսիլիա	178-179
Թրեստ	345-346

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Վյա Լրագիրը երկու շաբթու անգամ մը՝ ուրախօք օրը կը հրատարակուի: Տարեկան գինը 120 զէքով է կանխիկ վճարելով. ուր կուգէ, կրնայ ստորագրուիլ: Իզմիր՝ Արշալուստի Արաւստան գրատունը. իսկ ուրիշ քաղաքաց համար՝ ահա կը շառնակէ լրագրոյ յարգի գործակալաց անուանքը, որը նա. Կոստանդնուպօլսէն՝ Պրալեւեան պատուելի պարոն Վեհափառ, որուն գրատունը ի վեղի խոնէ է: Պրեստ Վաստրիոյ Ընկերութեան գործակալ Գաբրիէլ ազա Ճանարաստեան: Վզլայի գրատունը Գեորգ աղա: Վահրէ՝ Սարգիս աղա տէր Գապարեան: Յապպէ՝ Բրուսիոյ և Միսիոյ Կահնգաց Վեհիկոյ հիւպատոս Յակոբ աղա Ս. Մարտեան: Պրեստ Վաստրիոյ ժողովրդին ընդհանուր վերտեսուչ Գեորգ աղա Միսարեան: Զարէպ՝ մարտաւոյն տեսուչ Սարգիս աղա Միսարեան: Թրեստ՝ Վշտեան Արաւստ աղա: Կարին՝ մահաւոյն Յարութիւն ազա Ղազարեան: Բեդրապուրկ և Միսիոյ աղա Ակաֆոն Դ. Աբիման: Տփլիս՝ Գալուստ աղա Էրմանգանեան Վարդանեան: Դուրէժ՝ աղա Թովմաս Զէլալեան: Պաղատա՝ Անգղիոյ առաջին Թագաւոր աղա Խաչիկ Մկրտչեան: Կալկաթա՝ պարոն Թագէտ Ս. Աւետուհեան: Սինկափոր՝ պարոն Յովհաննէս Մ. Մովսէսեան: Գանդին՝ պարոն Սեթ Աւետ Սեթեան:

Հրատարակիչ և տէր լրագրոյս. Գ. Կալա Վ. Պալապարեան: